

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

XII. De tribus rebus, quæ nos ad zelum habendum incitare poterunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40105

e. 4. de di-
uini nomi-
nibus.

Isa. 63. 3. &
5.

Zelus fer-
uorem, &
constan-
tiam Ora-
tionis dat.

Lib. 2. c. 2.
Vita.

decur. Hinc hinc S. Dionysius zelo attri-
buere videtur, quod tanta Christus Do-
minus constantia & fortitudine passionis
suae labores & tormenta pertulerit: Cense-
ent enim, eum ab indignabundo illo zelo, quo
peccatum persequeretur, in confictu illo
cruciatuum adiutum fuisse: & ad hunc sen-
sum applicat illud Isaiae, *Torcular calcavi
filios, & de gentibus non fuit vir mecum:
calcavi eos in furore meo, & conciliaui eos
in ira mea. & indignatio mea ipsa auxilia-
ta est mihi.*

Quinto, è zelo hoc praeterca nascitur
feruens oratio, quae Deum non dimittit,
quo ad usque rem suam confecerit. Sic mul-
tos sanctos, qui inter Deum & populum se-
ceu sequestres interponebant, nec ab
orando cessasse, nec in oratione capta de-
fecisse legimus, donec Deum propitium &
placabilem redderent.

B. P. N. Ignatius cum Parisiis litteris
operam dans, quendam impuris amoribus
implicatum, & illicito mulierculae cuius-
dam commercio irretitum ad meliorem
mentem reuocare, nequidquam omnibus
remediis tentatis, non posset, quadam die
cum extra urbem expectare statuit. Co-
gnito vero, illi, cum ad flagitium abiret,
haud procul à lacu, vel st. gno transeun-
dum esse, ecce tibi in aquam frigidissimam
humero tenus Ignatius insiluit, & inde
transeuntem conspicatus, alta in clamare
voce capitulo infelix, itos libidini, & im-
puris voluptatibus tuis indulge: An im-
minens ceruicibus tuis diuinæ iræ flagel-
lum non vides? quid? non te terret infer-
nus, qui patulus suas iam ad te deuoran-
dum fauces aperuit? non Dei manus ac
vindicta, quae te mox exspectat, & pleno
impetu iram in te suam exonerabit? Ito;
ego n. tam diu hic me cruciabo, & pro te af-
fligam, donec iustam suam castigationem,
quam capiti tuo iustissimus vindex Deus
iam parauit, placatus uertat. Inaudito
hoc caritatis exemplo percussus alter, loco
stetit, & Dei manu tactus intrinsecus, ad
urbem rediit confusus & attonitus, & facti
periculosique contubernij, à quo antea
captiuus & vincetus tenebatur, iugum col-
locauit.

CAPVT XII.

De tribus rebus, quae nos ad ze-
lum habendum incitare
poterunt.

PRÆTER ea quae diximus, tria praecipue
nobis ad zelum hunc habendum, &
salutem animarum desiderandam, & ma-
gna cum diligentia procurandam, magno
vltui erunt. Primum & praecipuum est,
considerare, quam ipse Dei filius animas
hominum amaret, & quanti eas fecerit, vi-
pote qui sanguinem & vitam pro iis li-
benter impendit. Vnde Apostolus, *Pro qui-
bus Christus mortuus est.* Christi enim tan-
guis in terram effusus, euidentis signum est
valoris animae, si quae aperte tellatur, quan-
ti eam faciat, & amet Deus. Hoc videlicet
nos ad hunc zelum & sollicitudinem in
omnibus ministeriis nostris praefendam
excitare & animare debet, & efficere ut in-
timito ex corde animas sitiamus, illarum sa-
lutem vbiliber procurando. *Cari as enim
Dei,* dicebat Paulus, *urget nos.* Ipsa inquam
huc nos compellere & existimare semper
debet. Nam, quomodo nostrum non de-
mus sanguinem pro eo, pro quo suum
vnigenitus Dei filius tam libenter dedit?
quomodo vitam non impendamus ei, qui
pro nobis omnibus mortuus est, quo vi-
tam nobis daret? Neque enim tolerandum
est, ipsum Deum pro anima mortem op-
petere, & me, videndo eam pessum ire, &
in infernum prolabi, ei opem non ferre,
cum tamen id in mea sit potestate situm.
Hoc ferre caritas nequit. Iraque erga ani-
marum salutem efficitur & toto corde
ferri, eamque immediabiliter sitire nos
oportet: hocque praecipue nobis cura &
cordi esse debet, uti & olim Apostolo fuit,
quem praeter labores & afflictiones exte-
riores, quas patiebatur plurimas. *(In Labo-
ribus plurimis, in carceribus abundantius, 2.)*
in pla.

in plagi supra modum, in mortibus frequenter) vna maxime affligebat & excruciabatur Ecclesiarum non nisi nuperime fundatarum, & animarum periclitantium sollicitudo; Præterea quæ extrinsecus sunt; instantia mea quotidianæ, sollicitudo omnium Ecclesiarum.

S. Augustinus in illud Ioannis, Iesus ergo fatigatus ex itinere sedebat sic supra fontem; scribens, Christum ait non sine ratione gallinæ se comparare, vti dum dicit, Quoties solui congregare filios tuos, quem admodum gallina congregat pullos suos sub alis, & noluit. Quia cæcæ aues, inquit, nunquam cognosces, an matres sint, & pullos alant, nisi cum eas in indis pullis videbis incubantes; at gallina dum pullos alit, tam sit macilenta & debilis, alas illas suas ita pendulas & flaccidas, plumas ita raras, vocem adeo habet rauam, tam denique emarcescit, vt, esto eam pulli pone non sequantur, statim nihilominus eam matrem esse intelleturus sis. Pari modo ait Augustinus, Saluator noster Christus Iesus cum animas pereuntes conseruaretur & venaretur, defatigabatur, debilitabatur, & lassabatur. Vnde & nos tanto erga animas orrâbundæ zelo ferri, & tantam in filiis spiritualibus educandis oportet sollicitudinem, & anxietatem præferre, vt ea nos debiles & exhaustos reddat, & omnium commoditatum nostrarum faciat obliuisci, sicut suarum Christus Dominus est oblitus; nam quamuis ex itinere defatigatus esset, & esuriret, comedere tamen noluit, magis de salute animarum, quam de necessaria corporis sustentatione laborans. Hinc discipulis suis, vt cibos allatos comederet adhortantibus, dicebat; Ego cibum habeo manducare, quem vos nescitis; leuate oculos vestros & videte regiones, quia albam sunt ad messem: mox enim videbitis Samaritanos ad Deum verum conuerti. Cibus meus est animarum conuersio. Hic & noster esse debet.

R. D. M. Auila aliam efficacem, qua ad zelum hunc moueamur, considerationem habet. Ait igitur, quod, quamuis ex vna parte in confesso sit, Deum ob bona, quæ

Rodriguez exercit. pars 3.

nobis elargitur, nullam omnino à nobis compensationem, aut lucrū exigere (quid enim dat, ex puro amore dat) ex alia tamen parte rem considerando, nihil omnino det, quin eius lucrum cum fanore requirat; non quidem in proprium sui ipsius commodum (quia ditissimus est, & uersorum Dominus, qui nullius indiget) sed ad utilitatem proximorum, qui à nobis iuari & curari necesse habent. Atque hoc ipsum egregia declarat similitudine. Sicut, inquit, si quis alteri magnam auri vim mutuo dedisset, multaque alia in super obsequia, ac beneficia præstitisset, ac diceret; Omnibus illis, quæ tibi præstiti, equidem non indigeo; sed quodcumq; eo nomine in te habebam ius, totum id transfundo in hunc, vel illum, qui egenus est, vel meus est cōsanguineus, aut famulus: illi da, quod mihi debes; & hoc si feceris, abunde mihi satisfactum putabo. Pari modo nos proximum debemus intueri: Cum Deo, inquam, rationes inire, & sic quisq; nostrum secum ratiocinari & considerare; Quam multa à munifica eius manu in genere beneficia recepisti; si quidem me creauit, ac suo sanguine redemit: quot etiam vni mihi in particulari beneficia contulit: scilicet quod post tot peccata me non castigauit, sed ad poenitentiam eorum exspectauit, ac mihi pro malis admissis tot bona reddidit, vt alias innumeras gratias, quas supputare nequeo, omittam, & statim debemus cogitare omnia illa nomina, debita, & obligationes nostras Deum in proximos cedere, & transportare, sibi que abunde satisfactum credere, cum, quod illis seruitium & obsequium conferemus. Hoc ergo zelus hic & feruens in proximos affectus patet in cordibus nostris ardebit. Primo quidem, si eos vt filios Dei adoptiuos, & Iesu Christi Redemptoris nostri fratres, pro quibus suum hic sanguinem & vitam dedit, consideremus. Secundo, vt creditores, in quos Deus magnas illas obligationes & nomina, quibus illi ob tanta, tamque innumera nobis collata beneficia, deuincti sumus, transfudit, ac suum ius omne cessit.

Huc quoque non parum nos adiuuabit, si con-

Zelum animarum Deus à nobis excigit. 2. Mach. 14. 35.

Debitores Dei sumus ob accepta beneficia.

Triumedia excitandi zelus.

F si con-

si consideremus nullum nos, ad offensis illis plurimis, quibus in Dei maiestatem deliquimus, satisfaciendum, habere medium efficacius aut melius posse, quam si cooperemur & instrumentum simus, ut eum alij offendere desinant, sed serio admodum & cordialiter illi posthac seruiant, iuxta illud Apostoli Iacobi. *Qui conuersi fecerit peccatorem ab errore via sua saluabit animam eius a morte, & operiet multitudinem peccatorum.* Quod solerter aduertit S. Augustinus occasione eius, quod Redemptor Iesus, cum hominem, qui ab integra demonum legione diuexabatur, sanitati restituisset, & is se liberatum videns, in grati animi signum pro accepto beneficio, apud Redemptorem manere uellet, ipse id minime permisit: sed ut acceptam à Domino gratiam apud alios prædicaret, & diuulgaret, præcepit: *Redi*, dicens, *in domum tuam, & narra quanta tibi fecit Deus.* Qui etiam re ipsa id fecit, & abiit per uersam ciuitatem, prædicans quanta illi fecisset Iesus. Hoc à te Dominus exigit in compensationem & satisfactionem, propterea, quod te mundo eduxit, ac tot peccatis & periculis, quæ in eo sunt, eripuit, ut nimirum collabores, & pro posse coopereris, ut alij è peccatis educantur, & ex toto corde ad Dominum Deum nostrum conuertantur.

Iac. 5. 20.

Lib. 2. q. 13.
Euangel. q. 13.

Luc. 8. 39.

CAPVT XIII.

*Quis bonus utriusque sit zelus,
qui Deo placeat, quis
non.*

Sicut nonnullæ sunt, quæ virtutes quidem esse videntur, at veræ virtutes non sunt, sed non nisi falsæ & fictitiæ: quemadmodum de humilitate ait Sapiens, *Est qui nequiter humiliat se, & interior a eius plena sunt dolo: Viles siquidem gerit vestes, capite demisso oculisq; in terram deiectis incedit, voce loquitur submissa & humili*

Eecl. 19. 23.

sæpe suspirat, & ad singula prope verba se miserum, & peccatorem fateatur: at si vel verbulo eum lædas, statim patefacit quid introrsum sit: quia omnia illa non nisi ficta & ad speciem composita erant: Ita etiam, ex mente Apostoli, quidam sunt zeli, qui videntur boni, & non sunt, sed indiscreti: *Testimoniū, inquit, perhibeo illis, quod amulationem Dei habent, sed non secundū scientiam.* Talis fuit zelus Apostolorum Domini, Iacobi & Ioannis, cum, videntes se à Samaritanis in urbem non admitti, aduersus illos commoti, & indignantes, dixerunt, *Domine, vis dicimus, Et ignis descendat de caelo, & consumat illos?* Vnde et propterea Christus Dominus eos reprehendit, dicens, *Nescitis cuius spiritus estis?* id est: non nos spiritum legis gratiæ, quæ non rigores spirat, non castigat, sed clementiam. *Pilius hominis non venit animas perdere, sed saluare.* Ne ergo in tanti momēti negotio erremus, paucis hic declarabimus, quis sit zelus non secundū scientiā, & quis bonus, Deoq; acceptus: ut hunc acquirere studeamus, ab illo vero remis velisq; fugiamus.

S. Dionysius Arcopagita egregie hanc rem pertractat, dicitq;: Quemadmodum cæcos, quo sit eundem nec diuinantes, nec scientes, non propterea fuste cædimus, nec iis indignamur, sed potius eos manu arripa, conducimus, illis compatiētes: aliter cum peccatoribus, qui & ignorantes sunt, & cæci, utpote de quibus Sophonias ait, *Ambulabunt ut cæci, quia Domino peccauerunt: nos gerere debemus.* Non inquam, statim in eos sæuire, & ut pœnas dent, & à Deo in momento destruantur velle: sed iisdem compati, & viam veritatis illis ostēdere, magnoq; eos amore & caritate conducere, & adiuuare: idque ad Christi Iesu imitationem, qui errandam & amissam ouiculam per montium auia indefesso studio conquirat, eam & voce, & sibilo vocando, quam deinde inuentam non pedo pastoralis ferit, sed in humeros acceptam ad caulā, & ouile defert. Vide id in filio prodigo, quomodo nimirū se erga illum gesserit, quam paternis eum visceribus in gratiam receperit. Hic bonus est zelus, & secundum

Rom. 12. 2.

Zelus in-

discretus

Dei dicitur

1. Cor. 13. 4.

Epist. 8. ad

Demetri-

um.

Quis sit

discretus,

et bonus

Zelus.

Sophon. 1.

17.